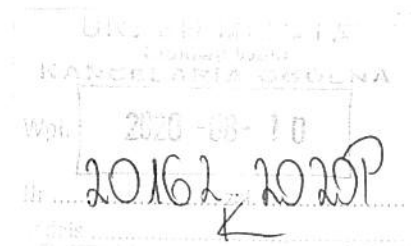

ROZWADOWSKIE
STOWARZYSZENIE HISTORYCZNE
ul. Jagiellońska 1, tel. 607 173 772
37-464 STAŁOWA WOLA
NIP 8652563041

Stałowa Wola-Rozwadow 10 sierpnia 2020r

Biuro Rady Miejskiej
w Stałowej Woli
Wpł. dn. 11.08.2020
Nr 14

RSH27/20

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Stałowej Woli

Szanowny Panie Przewodniczący

Dot. pisma BR-III.0004.25.2020 – projekt rewitalizacji Rynku w Rozwadowie.

Dziękujemy za odpowiedź na nasze pismo. W trosce o zgromadzenie właściwych, szczegółowych informacji w w/wymienionym temacie, przesyłamy Panu wytyczne konserwatorskie Głównego Konserwatora Zabytków Pani prof. Magdaleny Gawin, w których zawarta jest uwaga o właściwej interpretacji ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Ten wątek rozwinięty jest w Krajowej Polityce Miejskiej 2023 w punkcie 4.5 pt. „rewitalizacja”.

Pamiętając, wielokrotnie powtarzaną przez Prezydenta, Pana Lucjusza Nadbereźnego, obietnicę: „nic o was, bez was”, mamy nadzieję, że jako Stowarzyszenie, będziemy mieć udział w decyzjach dotyczących kompozycji Rynku w Rozwadowa- o tym także traktuje KPM 2023 w punkcie 4.2 pt. „partycypacja publiczna”. Zarówno w Strategii rozwoju m. Stałowa Wola na lata 2016-2022, jak i w Opinii Narodowego Instytutu Dziedzictwa O/Rzeszów z 2018 r. jest twierdzenie, że wiedzę o potrzebach rewitalizowanej przestrzeni posiadają jej użytkownicy, miejscowi działacze czy historycy i jest to wiedza pełniejsza niż wiedza projektantów, architektów, nie związanych emocjonalnie z projektowaną przestrzenią.

Z poważaniem

ROZWADOWSKIE
STOWARZYSZENIE HISTORYCZNE
ul. Jagiellońska 1, tel. 607 173 772
37-464 STAŁOWA WOLA
NIP 8652563041

sup. Ewa Kury

Załączniki:

Departament Ochrony Zabytków MKiDN:

1. wytyczne z dnia 07 grudnia 2018
2. wytyczne z dnia 02 sierpnia 2019

X

**ZAGOSPODAROWANIE
PRZESTRZENI RYNKO-
WYCH**

02.08.2019

MINISTERSTWO
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
PODSEKRETARZ STANU
dr hab. prof. IH PAN Magdalena Gawin

Warszawa, 02 sierpnia 2019 r.

DOZ.6521.26.2019.DJ

**Wojewódzcy konserwatorzy
zabytków
(według rozdzielnika)**

Szanowni Państwo,

zgodnie z art. 90 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w ramach koordynowania działalności wojewódzkich konserwatorów zabytków, Generalny Konserwator Zabytków może ustalać ogólne kierunki ich działania, wydawać instrukcje i wytyczne określające sposób ich postępowania oraz oczekiwać od nich sprawozdań z działalności. W związku z powyższym przekazuję standardy postępowania konserwatorskiego w zakresie zagospodarowania przestrzeni rynkowych.

W Zaleceniach UNESCO w sprawie historycznego krajobrazu miejskiego z 2011 roku znalazły się wskazania postulujące podejście krajobrazowe do historycznego dziedzictwa miejskiego, którego celem byłoby zachowanie jakości środowiska człowieka poprzez wykorzystywanie przestrzeni miejskich w sposób efektywny i oparty na zasadach trwałego i zrównoważonego rozwoju. Podstawą tego rodzaju działań powinna być harmonijna i zrównoważona relacja między środowiskiem miejskim i przyrodniczym oraz między potrzebami obecnych i przyszłych pokoleń a spuścizną przeszłości. W tym kontekście warto więc zwrócić uwagę na działania rewaloryzacyjne podejmowane w ostatnim czasie w stosunku do wielu przestrzeni rynkowych w Polsce.

Rynek to charakterystyczny element nie tylko większości polskich miast, ale także niektórych wsi. Rynki stanowiły centralną część miejscowości, na której lokalizowano siedziby lokalnych władz i kościoły. Pierwotnie pełniły także funkcje handlowe. Skutkowało to sytuowaniem na nich typowej zabudowy jaką stanowiły sukiennice, kramy, ławy chlebowe i wagi. Na rynkach umieszczano także pręgierze i studnie.

W wieku XX funkcja historycznego rynku zmieniła się definitywnie. Razem z nową funkcją rekreacyjną, turystyczną i usługowo-handlową (kawiarnie, restauracje) na rynkach pojawiła się komponowana zieleń z drzewami. Niestety w ostatnich latach na skutek błędnej interpretacji funkcji współczesnego rynku służby konserwatorskie wydawały zgody na
Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Administratora oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkiidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa, tel.: 22 42 10 499, fax: 22 826 07 26, e-mail: podsekretarz.gawin@mkiidn.gov.pl

usuwanie drzew i komponowanej zieleni z ich obszarów. Doprowadziło to do nieodwracalnych zmian w ich wyglądzie i licznych skarg mieszkańców. Tak było na przykład w przypadku rewitalizacji rynków we Włocławku, Białymstoku, Skierniewicach i Kielcach.

Komponowaną zielenią można jednak pogodzić ze współczesną funkcją rynków, w tym reprezentacyjną (uroczystości, wiece). Należy zatem dążyć do przywrócenia w uzasadnionych przypadkach zieleni – jako ważnego elementu zagospodarowania przestrzeni rynkowych. W tym celu należy przede wszystkim wykorzystywać określone gatunki drzew liściastych (nierekomendowane są drzewa iglaste i tuje) charakterystyczne dla polskiego krajobrazu.

Z poważaniem

Magdalena Gawin

MINISTERSTWO
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
DEPARTAMENT OCHRONY ZABYTKÓW

dr Magdalena Marcinkowska
Zastępca Dyrektora

Warszawa, 07 grudnia 2018 r.

DOZ-OAiK.6521.4.2018.DJ

**Wojewódzcy konserwatorzy
zabytków**
(według rozdzielnika)

20P.15835

Szanowni Państwo,

w załączeniu przekazuję wytyczne konserwatorskie mające na celu ochronę wyglądu i charakteru małych miast i miejscowości, w tym miejscowości uzdrowiskowych, a w szczególności ochronę ich tradycyjnej zabudowy oraz niedopuszczenie do powstawania nowych budynków, które usytuowaniem, gabarytami i wyglądem do niej nie nawiązują. Wzmocnienie ochrony tych miast i miejscowości niezbędne jest ze względu na konieczność dalszego zachowania ich indywidualnego charakteru. Wymaga to między innymi dokonania rozpoznania, w jakim zakresie są one objęte ochroną konserwatorską. Według danych posiadanych przez Narodowy Instytut Dziedzictwa do rejestru zabytków wpisane są 24 miejscowości będące uzdrowiskami, co stanowi niecałe 50% wszystkich uzdrowisk. Natomiast w odniesieniu do innych małych miast i miejscowości konieczne jest ustalenie, które z nich wpisane są do rejestru zabytków, które ujęte w gminnej ewidencji zabytków, a które nie są w żaden sposób chronione.

W związku z powyższym zwracam się do Państwa z uprzejmą prośbą o:

- 1) ustalenie, które z małych miast i miejscowości nieobjęte dotychczas ochroną konserwatorską powinny być wpisane do rejestru zabytków lub ujęte w gminnej ewidencji zabytków ze względu na posiadane wartości;
- 2) ustalenie, które z małych miast i miejscowości ujętych w gminnej ewidencji zabytków a niewpisanych do rejestru zabytków powinny być do tego rejestru wpisane;
- 3) na podstawie dokonanych ustaleń, o których mowa w pkt 1 i 2, podjęcie działań mających na celu objęcie stosowną ochroną konserwatorską małych miast i miejscowości – w oparciu o opracowany plan działania;

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Administratora oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa, tel.: 22 21 21 102, fax: 22 21 21 148, e-mail: doz@mkidn.gov.pl

tekst do tabeli

Warszawa, r.

DOZ-OAiK.6521.4.2018.DJ

7.12.2018r.

**Wojewódzcy Konserwatorzy
Zabytków**

według rozdzielnika

Szanowni Państwo,

wiele małych miast i miejscowości zachowało jeszcze do dziś swój niepowtarzalny, kształtowany przez dziesiątki lat, wygląd. Określają go nie tylko warunki geograficzne i przyrodnicze, ale także charakterystyczna zabudowa, wznoszona przy użyciu miejscowych materiałów i z wykorzystaniem miejscowych tradycji budowlanych. Na charakter tej zabudowy mają wpływ jej rozplanowanie, gabaryty poszczególnych budynków, kształty dachów, w tym proporcje pomiędzy wysokością ścian a wysokością dachu, oraz używane materiały.

Coraz częściej jednak tradycyjna zabudowa niszczone jest przez nowo wznoszone obiekty, które nie respektują istniejących zasad planowania przestrzennego, wielkości zabudowy i jej charakterystycznego kształtu. Jest to tym bardziej niepokojące, gdy tego rodzaju obiekty wznoszone są na obszarach podlegających ochronie sprawowanej przez wojewódzkich konserwatorów zabytków.

W związku z powyższym na obszarach, na których wymagane jest wyrażenie zgody wojewódzkiego konserwatora zabytków na wznoszenie nowych lub dokonywanie zmian w istniejących obiektach budowlanych, proszę o stosowanie poniższych zasad.

1. Należy odmawiać uzgadniania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub zmian tych planów, których projekty przewidują wznoszenie nowych obiektów budowlanych z naruszeniem historycznego sposobu zagospodarowania przestrzennego obowiązującego w danej miejscowości oraz budynków o gabarytach znacznie większych niż budynki o wartościach zabytkowych.